

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ІНФОРМАТИКИ
JIANGXI FENGLIN COLLEGE OF FOREIGN ECONOMY & TRADE
НАУКОВІ ФАХОВІ ЖУРНАЛИ:
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ» та «ЮРИДИЧНА НАУКА»**

**«НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА У ФОКУСІ
ВИКЛИКІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ В ЕКОНОМІЦІ»**

**II Міжнародна наукова Інтернет-конференція
12-14 жовтня 2018 року**

Київ – Fenglin
2018

СЕКЦІЯ 4. ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ

Білак Ю.Ю.

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ
КОМПАНІЙ МЕТОДОМ ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК..... 95

Кляп М.М.

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ РЕАЛЬНОГО
ЕФЕКТИВНОГО ВАЛЮТНОГО КУРСУ..... 97

Легеза А.В.

МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНИХ
ПРОЕКТІВ..... 100

Лях І.М.

ДОСЛІДЖЕННЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ УКРАЇНИ..... 104

Роль М.І.

SWOT-АНАЛІЗ: ПЕРЕВАГИ, НЕДОЛІКИ ТА МОЖЛИВОСТІ
ЗАСТОСУВАННЯ..... 108

Фаловський О.О., Шваб О.С., Окулов В.А.

ВИЗНАЧЕННЯ ВИМОГ ДО СИСТЕМИ АНАЛІЗУ СТРУКТУРИ
ТА ЗМІСТУ ЛИСТІВ ЕЛЕКТРОННОЇ ПОШТИ..... 111

СЕКЦІЯ 5. МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Кирлик Н.Ю.

ЕТАПИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТРАНСПОРТНО-
ЛОГІСТИЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ..... 114

Шпак О.І.

СУТНІСТЬ І ЗМІСТОВНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ
РЕАЛЬНОГО ЕФЕКТИВНОГО ВАЛЮТНОГО КУРСУ..... 117

Штулер Г.Г.

СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ФАКТОРІВ ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ
ТРАНСАКЦІЙНИХ ВИТРАТ..... 120

Даньків Й.Я.

НЕЗАЛЕЖНИЙ АУДИТ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ -
ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ 122

Никифорок О.І., Чмирьова Л.Ю.

ПРОЕКТИ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА В СФЕРІ
АВТОДОРОЖНЬОГО ГОСПОДАРСТВА..... 127

Сугак Т.М.

МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОЇ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА
ВОДОВІДВЕДЕННЯ..... 131

6. Котлер Ф. Маркетинг мест. Привлечение инвестиций, предприятий, жителей и туристов в города, коммуны, регионы и страны Европы: [Текст] / Ф. Котлер, К. Асплунд, И. Рейн, Д. Хайдер; [пер. с англ.]. – СПб.: Стокгольмская школа экономики, 2005. – 376 с.
7. Підвисоцький В.Г. Транскордонні кластери: європейський досвід створення та розвитку / В.Г. Підвисоцький, Т.В. Паллу // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 4. – С. 28-35.
8. Смирнов І.Г. Транспортна логістика: Навч. пос. / І.Г. Смирнов, Г.В. Косарева. – К.: ЦУЛ, 2011. – 24с.
9. Шарай С.М. Реалізація принципів логістики на автомобільному транспорті: навчальний посібник / С.М. Шарай. – Автошляховик України. – 2010. – №4. – С. 44-45.
10. Школа І.М. Міжнародні економічні відносини: [Текст] / І.М. Школа В.М. Козменко. – Чернівці: Рута, 1996. – 203 с.
11. Штулер І.Ю. Адаптація глобальних методик з підтримки підприємницької діяльності на регіональному рівні//Збірник наукових праць Луцького національного технічного університету, Економічні науки, серія «Облік і фінанси». – 2011. – Вип. 8(29). Част. 2 с. 38-46.
12. Якименко Н.В. Аспекти функціонування транспортно-логістичних кластерів в Україні та оптимізація управління їх потоковими процесами / Н.В. Якименко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – № 38. – 2012. – С.297-301.

Шпак Олександр Іванович
викладач кафедри програмного забезпечення систем
факультету інформаційних технологій
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна

СУТНІСТЬ І ЗМІСТОВНА ОСНОВА ДОСЛІДЖЕННЯ РЕАЛЬНОГО ЕФЕКТИВНОГО ВАЛЮТНОГО КУРСУ

Конкурентоспроможність національної економіки вимагає виваженого її оцінювання на основі аналізу динаміки реального ефективного валютного курсу. Реальний ефективний валютний курс що являє собою номінальний курс, скоригований на індекс споживчих цін.

В зарубіжних публікаціях, присвячених аналізу проблем підвищення конкурентоспроможності, увага приділяється не можливостям підвищення конкурентоспроможності економіки в цілому, а дослідженню наслідків впливу реального ефективного валютного курсу на структуру економіки та зовнішньої торгівлі. Для вирішення такого завдання в іноземній практиці використовують часткові індекси реального ефективного валютного курсу для окремих товарів та видів економічної діяльності.

В Україні завдання розрахунку часткових індексів РЕОК для конкретних товарів і видів економічної діяльності розглядалося науковцями Інституту економіки та прогнозування [1, с. 20-31]. А розробкою цих питань займається Інститут комплексних стратегічних досліджень (Москва) [2, с. 53-55] та Міністерство сільського господарства США (USDA) [8].

Важливість аналізу динаміки індексу РЕОК пов'язана з тим, що він поєднує як цінові фактори, обумовлені умовами торгівлі, так і валютні. Тому динаміка реального ефективного валютного курсу є більш згладженою.

Зміни реального ефективного валютного курсу можуть вважатися показником потенціалу підвищення конкурентоспроможності за рахунок коригування валютного курсу. Проте виникає проблема такої методики розрахунку реального ефективного валютного курсу, яка буде максимально відображати сучасні умови виробництва і торгівлі. За дослідженнями фахівців, індекси реального ефективного валютного курсу можуть бути розраховані різними способами, а саме:

- за переліком товарів, що експортується;
- за переліком товарів, що імпортується;
- із урахуванням вагових коефіцієнтів, що залежать від структури експортно-імпортних потоків;
- із урахуванням цінового чинника, що відбиває інфляцію споживчого ринку;
- на основі змін курсової і цінової політик країн-торговельних партнерів, для визначення чого найкраще використовувати прогнози МВФ. [4, с. 23-24].

Нині фахівцями НБУ розраховується реального ефективного валютного курсу на основі вагових коефіцієнтів, які відображають середню питому вагу країн – основних торговельних партнерів у загальному зовнішньому товарообороті. Критерієм включення країни до переліку основних торговельних партнерів є її частка у загальному зовнішньоторговельному обороті. Для України відповідний критерій встановлено на рівні 1%. Сукупний обсяг експорту та імпорту товарів із 25 країн, що враховуються при обчисленні реального ефективного валютного курсу гривні, становить 76% від загального зовнішньоторговельного обороту України [1].

Останнім часом зарубіжні вчені запропонували низку вдосконалень щодо розрахунку РЕОК як показника підвищення конкурентоспроможності у напрямі врахування особливостей сучасного глобального виробництва, що базується на виробничих ланцюжках товарів. Так, Ф. Бемз і Ф. Джонсон [6] додатково до напрацювань П. Армінгтона [5] і А. Мак Гуїрка [7] зробили низку важливих змін у розрахунку реального ефективного валютного курсу. Зокрема, аналіз конкурентоспроможності експортних товарів здійснювався, виходячи з можливостей зниження витрат на їх виробництво в разі формування і використання глобальних ланцюжків доданої вартості. Так, У. Зорбек [9, с. 33-46] вважає, що при дослідженні формування експортних цін товарів, які є інтернаціональними, необхідно враховувати наявність глобальних ланцюжків вартості («global supply chain»), а відтак – різницю в цінах проміжних товарів, що входять до вартості кінцевих товарів. Це пов'язано з тим, що в сучасному умовах виробники можуть мінімізувати

вої витрати, виробляючи товари на ринках інших країн. Іншими словами, розрахунок реального ефективного валютного курсу має враховувати лише надану вартість, а не кінцеві ціни товарів. Розрахунки реального ефективного валютного курсу за стандартною методикою та на основі доданої вартості показали дещо відмінні результати. Зокрема, реального ефективного валютного курсу китайського юаня, розрахований на основі доданої вартості, підвищився набагато більше, ніж розрахований за стандартною методикою. Це дозволяє пояснити високу конкурентоспроможність китайських товарів на ринках інших країн, що мало своїм наслідком потужну експортну експансію Китаю.

Список використаних джерел

1. Пальчевич Г.Т. Активізація методів фінансово-кредитного регулювання економічної діяльності [Електронний ресурс] / Г.Т. Пальчевич. – Режим доступу: http://conference.org.ua/download/files/Palchewich_Galmadok.pdf.
2. Плеханов Д.А. Отраслевые индексы реального эффективного курса рубля / Плеханов // Финансы и кредит. – 2005. – № 32(200). – С. 53-55.
3. Штулер І.Ю. Бюджетна та боргова політика України: взаємозв'язок в умовах нестабільності / І.Ю. Штулер // Вісник Херсонського державного університету. Серія економічні науки». – Випуск 16. – 2016. – С. 35-39.
4. Шумська С.С. Реальний ефективний курс гривні: оцінка конкурентних переваг українських товарів і прогноз на 2013-2014 р. / С.С. Шумська, О.Г. Білоцерківець // Економіка і прогнозування. – 2013. – С. 20-31.
5. Armington Paul S., 1969, A Theory of Demand for Products Distinguished by Place of Production. IMF Staff Papers. – 1969. Vol. 6. – P. 159-178.
6. Bems, Rudolfs, and Robert C. Johnson, 2012, Value-Added Exchange Rates, NBER Working Paper № 1849 (Cambridge, MA: National Bureau of Economic Research).
7. Monthly commodity trade weighted exchange rates [Електронний ресурс]. – USDA – Agricultural Exchange Rate Data Set. – Режим доступу: <http://www.ers.usda.gov/data-products/agricultural-exchange-rate-data-set.aspx>
8. Moodys: China Mobile's FY2013 results support its rating [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.moodys.com/research/Moodys-China-Mobiles-FY2013-results-support-its-rating--PR_295482?lang=en&cy=can
9. Unterberdoerster Olaf, A. Mohommad, and J. Vichyanond, Implications of Asia's Supply Chain for Rebalancing Growth, Chapter 3, Regional Economic Outlook: Asia Pacific, April (Washington: International Monetary Fund). 2011.